

Til lovforslag nr. L 125

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 29. maj 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd

[af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn)]

1. Ændringsforslag

Erhvervs- og vækstministeren har stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. marts 2012 og var til 1. behandling den 19. april 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervs- og vækstministeren sendte den 25. januar 2012 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 141. Den 28. marts 2012 sendte erhvervs- og vækstministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser fra:

Advokatrådet,
Forbrugerrådet og
Verdens Skove.

Erhvervs- og vækstministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 18 spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (V) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Venstres medlemmer af udvalget udtaler, at danske virksomheder i forvejen er blandt de virksomheder, der er længst fremme, når det gælder globalt samfundsansvar over for mennesker og miljø (CSR) i verden. CSR gavner alle parter – ansatte, miljøet og virksomheden – og Venstre er derfor meget tilfredse med, at CSR er udbredt blandt danske virksomheder. CSR er dog ikke blevet en fastforankret del af dansk virksomhedskultur på grund af tvang, men som følge af frivillighed. Dette princip ønsker Venstre at fastholde. Tvungen CSR vil ophæve frivillighedsprincippet og gøre CSR til en sur pligt. Det vil ifølge Venstres overbevisning ikke fremme CSR på dansk eller globalt plan.

Dertil kommer, at der en række elementer i lovforslaget, som Venstre ikke kan støtte. Venstre finder det ikke tilrådeligt at etablere en ikke-retslig institution, som skal håndtere overtrædelser af OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Venstre frygter, at danske virksomheder vil skulle forholde sig til anklager, der ikke har hjemmel i dansk lovgivning. Danske virksomheder risikerer således at blive hængt ud til offentligt skue, selv om de følger dansk lovgivning til punkt og prikke. Virksomheder risikerer at blive sat i en »offentlig gabestok«, og det er derfor Venstres holdning, at lovforslaget risikerer at underminere danske virksomheders retssikkerhed.

Dertil kommer, at Venstre er af den principielle holdning, at internationale konventioner forpligter stater – ikke virksomheder.

Med lovforslaget ændres årsregnskabsloven (§ 99 a). De største danske virksomheder skal ikke længere kun redegøre

for deres samfundsansvar. De skal også redegøre for deres indsats i forhold til menneskerettigheder og miljø. En sådan bestemmelse går stik imod Venstres overbevisning, da den vil påføre danske virksomheder ekstra administrative byrder. Lovforslaget vil hæve de administrative krav til virksomhederne og dermed øge danske virksomheders i forvejen alt for høje omkostningsniveau.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 1-3, 5 og 6 og vil stemme imod ændringsforslag nr. 4.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (KF) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, DF, RV, SF og EL):

Til § 7

1) I *stk. 3, sidste pkt.*, indsættes efter »offentliggøres«: »ligledes«.

[Præcisering]

2) I *stk. 6* indsættes efter 1. pkt.:

»Denne udtalelse offentliggøres.«

[Præcisering]

3) I *stk. 6, 3. pkt.*, indsættes efter »offentliggøres«: »ligledes«.

[Præcisering]

Til § 10

4) I *stk. 1* indsættes som 2. *pkt.*:

»Dog træder § 1, stk. 4 og 5, og § 9 i kraft den 1. september 2012.«

[Tidligere ikrafttræden af visse bestemmelser]

Til § 11

5) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 99 a, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »stk. 2-7« til: »stk. 2-8«.

[Korrektion af henvisning]

6) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»02. I § 99 a, *stk. 3, nr. 1*, der bliver til *stk. 4, nr. 1*, ændres »stk. 4, 1. pkt.« til: »stk. 5, 1. pkt.«.

03. I § 99 a, *stk. 3, nr. 2*, der bliver til *stk. 4, nr. 2*, ændres »stk. 4, 2. pkt.« til: »stk. 5, 2. pkt.«.

04. I § 99 a, *stk. 4, 1. pkt.*, der bliver til *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »stk. 3, nr. 1« til: »stk. 4, nr. 1«.

05. I § 99 a, *stk. 4, 2. pkt.*, der bliver til *stk. 5, 2. pkt.*, ændres »stk. 3, nr. 2« til: »stk. 4, nr. 2«.

06. I § 99 a, *stk. 5*, der bliver til *stk. 6*, ændres »1 og 2« til: »1-3«.

07. I § 99 a, *stk. 6, nr. 1*, der bliver til *stk. 7, nr. 1*, ændres »1 og 2« til: »1-3«.

08. I § 99 a, *stk. 7*, der bliver til *stk. 8*, indsættes efter 1. pkt.:

»Det samme gælder for de oplysninger, som skal afgives i henhold til *stk. 3*, hvis fremskridtsrapporten omfatter menneskerettigheder og klima.«

[Korrektion af henvisninger samt præcisering]

Bemærkninger

Til nr. 1-3

Der er tale om en tydeliggørelse af lovteksten.

Til nr. 4

For at forberede mæglings- og klageinstitutionens virksomhed vil det være hensigtsmæssigt, at enkelte bestemmelser træder i kraft allerede den 1. september 2012. Det drejer sig om udnævnelse af institutionens medlemmer, hjemmelen til Erhvervsstyrelsen til at fastsætte nærmere regler for udnævnelsen af disse medlemmer og kvalifikationskrav i den forbindelse samt til at fastsætte nærmere regler for institutionens virksomhed. Det er allerede forudsat i bemærkningerne til lovforslagets § 10, at mæglings- og klageinstitutionens organisation og udnævnelse af medlemmer skal være på plads, inden loven træder i kraft.

Til nr. 5 og 6

Ad nr. 01-07 er der tale om korrektion af henvisningerne i den gældende § 99 a, *stk. 1, 3, 4, 5 og 6*, som konsekvens af, at der med lovforslaget indsættes et nyt *stk. 3*. Korrektionerne har ingen indholdsmæssig betydning.

Ad nr. 08 er der tale om en tydeliggørelse af teksten, således at oplysninger om menneskerettigheder og klima ligeledes kan undlades, hvis disse oplysninger indgår i en fremskridtsrapport, der er udarbejdet i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's principper for ansvarlige investeringer.

Benny Engelbrecht (S) Jacob Bjerregaard (S) Jan Johansen (S) Mette Reissmann (S) Karin Gaardsted (S) fmd.

Trine Bramsen (S) Simon Kollerup (S) Andreas Steenberg (RV) Nadeem Farooq (RV) Camilla Hersom (RV)

Hans Vestager (RV) Annette Vilhelmsen (SF) Steen Gade (SF) Frank Aaen (EL) Henning Hyllested (EL) Kim Andersen (V)

Gitte Lillelund Bech (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Preben Bang Henriksen (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Mads Rørvig (V) Hans Christian Schmidt (V) Hans Christian Thoning (V)

Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Kim Christiansen (DF)

Ole Birk Olesen (LA) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 125

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra erhvervs- og vækstministeren
2	Henvendelse af 17/4-12 fra Forbrugerrådet
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 24/4-12 fra Verdens Skove
5	Henvendelse af 10/5-12 fra Advokatrådet
6	Ændringsforslag fra erhvervs- og vækstministeren
7	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 125

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens kommentar til henvendelse af 17/4-12 fra Forbrugerrådet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om en redegørelse for de retssikkerhedsmæssige udfordringer i, at den foreslåede mæglings- og klageinstitution skal træffe afgørelse på baggrund af FN-konventioner og retningslinjer fra OECD, som ikke er retligt bindende for danske virksomheder, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor regeringen ønsker at pålægge danske virksomheder menneskerettighedsforpligtelser, når samtlige menneskerettighedskonventioner er bindende for de stater, der ratificerer dem, og ikke de private individer eller virksomheder i den pågældende stat, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om en redegørelse for de forventede administrative byrder og samfundsmæssige omkostninger ved at udvide rapporteringskravet i årsregnskabslovens § 99 a, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvordan oprettelsen af mæglings- og klageinstitutionen og de forøgede administrative byrder flugter med regeringens mål om afbureaukratisering, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorfor sager, der afvises som grundløse, ikke omfattes af undtagelserne fra offentlighedsloven, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at oplysningerne om de virksomheder, hvis sager afvises som grundløse, anonymiseres i tilstrækkelig grad, set i lyset af at de er underlagt offentlighedsloven, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om begrundelse for behovet for at indføre lovgivning med rapporteringskrav og sanktioner på et område, hvor frivillighed og motivation har vist sig at være drivende kræfter, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om en redegørelse for sammensætningen af den nye mæglings- og klageinstans og herunder en redegørelse for, hvordan de afsatte 3

-
- mio. kr. årligt forventes anvendt, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om en redegørelse for, hvilke konkrete forpligtelser som virksomheder, der opererer i udlandet, bliver pålagt ved at gøre dem ansvarlige for medarbejdernes ret til eksempelvis social sikkerhed, arbejde, bolig og en rimelig levestandard, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til, at der med den nye mæglings- og klageinstans skabes et ikke-retsligt parallelsystem til domstolene, hvor institutionen ikke skal træffe afgørelse på grundlag af love og regler, men derimod på moral og etik, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om definitionen af »ansvarlig virksomhedsadfærd«, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvilken udvikling der forventes i antallet af sager ved oprettelse af en mæglings- og klageinstans for ansvarlig virksomhedsføring sammenholdt med det eksisterende organ på området, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om en redegørelse for proportionaliteten – herunder egnethed og nødvendighed – af en mæglings- og klageinstans set i forhold til virksomhedernes retssikkerhed, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om der findes andre offentlige, ikke-retslige klageinstanser i Danmark, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om eksempler på ikke-retslige klageinstanser i andre lande og redegøre for de retssikkerhedsmæssige erfaringer herfra, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 24/4-12 fra Verdens Skove, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 10/5-12 fra Advokatrådet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå